

Gener 2024 · 1

La Bostikina

Records, Memòries i Fotografies d'en Xavier Basiana Vers

La Bostikina, Gener 2024

El dia 15 de cada mes sortirà la revista La Bostikina!

Aquests primers mesos en format digital • 24 pàgines

i al desembre la enquadernarem i així fera de memòria anual.

Fa un temps que vaig penjant a les xarxes fotos dels Paisatges de la Sagrera. Finalment, el barri tindrà un espai permanent per poder-les veure. Hem recuperat una Nau dins del recinte de la

Nau Bostik que farà la funció de Museu Fotogràfic del barri.

Es dirà espai La Bostikina i estarà operativa a finals de febrer.

Gràcies pel seguiment que m'heu fet durant aquest temps.

Ja informarem del dia de la inauguració!

I trobarem: Exposicions, arxiu de fotos antigues de la Sagrera, xerrades..., + el fons fotogràfic d'en Xavier Basiana Vers

C/ Ferran Turné, 1 • Nau Bostik • Nau 6 • La Bostikina • Espai Basiana Vers

08027 • Barcelona • 616 364 831 • xbasiana@gmail.com • La Bostikina 1 • Gener 2024

Ja tenim l'espai per guardar les fotos. La Nau de Betor que encara ha funcionat fen amortidors fins a finals d'any 2023

i que estava a dins del recinte de la Nau Bostik, s'han jubilat i podrà fer aquesta funció.

Demanarem ajuda econòmica per poder invertir en aquest espai.

Solucionar goteres, alguna cosa de pintura, arreglar lavabos, sortida d'emergència al carrer de Ferran Turné i demanar pressupost per canviar la uralita de la coberta i posar hi plaques fotovoltaiques.

Després d'endreçar l'espai invertirem amb la compra d'algunes pantalles per anar passant sèries de fotografies.

Aquest primer any prepararem la sèrie de paisatges de la Sagrera, la sèrie de Retrats fets a la Sagrera i una sèrie que vaig preparar quan vaig fer 50 anys vivint al barri. També prepararem un espai d'exposicions temporals per altres fotògrafs.

Espero que sigui un nou espai de trobada i reunió al barri amb l'excusa de les fotografies. Demanarem ajuda a particulars i a l'Ajuntament.

Al cap i a la fi, acabarà sent espai municipal.

La Bostikina, en obres

La Tarima de La Bostikina una mica dura · 27 Gener 2024

En Xavier Basiana retratat pel David Ruano el 12 gener 2008

Jo, **Xavier Basiana**, decideixo fer un tomb a la meua vida. Han estat uns anys intensos, he fet moltes coses i ara m'agradaria tenir un temps tranquil per poder repassar moltes de les coses que he fet en aquests setanta anys viscuts. Aquestes humils revistes pretendran repassar una mica els meus records. Ubicats al barri de la Sagrera a on he viscut des dels disset anys que vaig venir a viure amb els meus pares i germans procedents de Manresa aquell **10 de març de 1970**.

No ser d'on m'ha vingut l'afició a la fotografia, però sí ser que és un element clau en la meua vida. Una gran afició que des de petit m'ha servit per anar guardant els records de la meua vida. La fotografia sempre ha estat al meu costat i gràcies a ella avui puc intentar fer un llibre dels meus records viscuts. Sense ella no podria mostrar res. També en algun moment de la vida ha sigut la meua feina i gràcies a ella he pogut sobreviure.

Recordo quan fotografiava edificis per la revista **Quaderns d'Arquitectura** del Col·legi d'Arquitecte, quan feia seguiment fotogràfic per la Generalitat de Catalunya. L'encàrrec de fotografiar la transformació de l'**Anell Olímpic pels Jocs de Barcelona** o retratar la ciutat de l'**Hospitalet** encàrrec del seu Ajuntament. I com no i sense encàrrec retratar el meu pas des de l'**any 1970 pel meu barri de La Sagrera**.

Foto de petit amb càmera penjada i germans Montse i Ramón • 1961

La Sagrera m'ho ha donat tot!
La ciutat, el barri, és un anar fent,
un anar teixint, que es **construeix**
dia a dia, a partir d'accions,
de pensament, de xarxes i de desitjos...

Paisatges de La Sagrera 1982

Carrer Gran de La Sagrera • Foto: Xavier Basiana • Novembre 1982

Joan Pallarès-Personat

Xavier Basiana, l'univers sencer encabit a La Sagrera. (2 de maig de 2019)

En **Xavier Basiana** i jo ens portem pocs mesos, ell és més gran que jo i va néixer a **Manresa**, jo sóc fill de **Caldes** i tots dos ens movem per aquets verals sagrerencs des de, més o menys, el mateix temps, ara fa cinquanta anys...

Ell hi ha viscut des que va arribar, jo més intermitentment. Al principi la meva relació amb La Sagrera era laboral, bé laboral i sentimental, hi treballava i hi vivia la xicota, després quan em vaig casar vaig venir-hi a viure, quatre anys, marxant a l'altre banda de la riera d'Orta, a frec amb La Sagrera, però mantenint aquí els sogres i mainaders de la meva filla, i retornant ara farà setze anys.

Per més que em trec el cap, no aconsegueixo recordar des de quan conec en Xavier

Basiana. Els primers records, els dels vuitanta em són confusos. Jugaven a futbol sala, corria per l'Associació de Veïns, el tenia vist al Montferri i en algunes festes populars, se'n feien moltes o, almenys ara m'ho sembla perquè llavors la gent havíem pres els carrers després d'anys molt grisos.

Seria poc abans dels Jocs Olímpics de Barcelona quan recordo les primeres converses i el contacte regular. Jo ja havia anat a viure dins del terme de Sant Andreu i voltava per la seva Associació de Veïns, amb en Pau Vinyes i tants altres fent el "De cap a Peus" on en Xavier, no podia ser d'altre manera, col·laborava amb tot allò que se li demanava.

Després va venir una època d'intens contacte, sobretot quan el 1997 ell es va embarcar en

Paisatges de La Sagrera 1983

Carrer Garcilaso • Foto: Xavier Basiana Vers • Agost-1983

l'aventura de la Nau Ivanow, quan una colla d'amics van anar-hi a treure runa, a netejar-la i endreçar-la i hi vàrem fer el primer sopar, bé i en honor a la veritat, ens va convidar en Xavier a fer el primer sopar a la Nau a tota la trepa d'amics que l'havíem ajudat.

D'aquells anys també és l'aventura del llibre "Sant Andreu de Palomar més que un poble", la sala de reunions era al Bar Versailles i la redacció al seu estudi d'arquitectura al carrer Josep Estivill, aran la Ivanow.

Sempre he portat un dietari, avui transcrit a l'ordinador. Quan al cercador poso el cognom Basiana, em surten sovint entrades i entrades, no es cosa d'enumerar-les totes, només unes quantes, com que la meva dona, Maria-Rosa, al primer de tots els amics meus que va conèixer, va ser en Xavier Basiana, presentació feta mentre ell era dalt d'una bicicleta fent fotos d'una festa sagrerenca, així que a ningú deu estranyar que la festa del nostre casament és celebrés a la Nau Ivanow.

Ara, ves per on, visc al davant de la Bostik, tot escrivint en veig una part, i sovint trobo en Xavier fent les feines mes humils, acceptant les que ningú no voldria fer, amb un carretó portant als contenidors de reciclatge les restes del darrer naufragi o anant a comprar quelcom que es necessita urgent i és que a un dinamitzador de debò no li cauen mai els anells.

Ara diu que es retira, bé, que canvia d'aires, però no ho sé, som de la mateixa edat, amb força vivència paral·lela, els nascuts al 53 no ens varen programar per la vida contemplativa, mai no ens van ensenyar a conjuguar el verb descansar, cada etapa de la nostra vida ha estat més intensa que l'anterior, les hem vistes de tots colors i mai no podrem acomodar-nos a la monotonia cromàtica del blanc i negre.

PUBLICITAT!

Paisatges de La Sagrera 1993

Rehabilitació Plaça Masadas • Arquitecta i Foto: Xavier Basiana Vers • 1993

Paisatges de La Sagrera 1982

Carrer Gran de La Sagrera • Foto: Xavier Basiana • Novembre 1982

Paisatges de La Sagrera 1993

Pont Ferran Reyes • Foto: Xavier Basiana Vers • Març 1993

La Contra del Carrer

David García Mateu entrevista a **Xavier Basiana Vers**

A Barcelona hi ha persones que viuen a la ciutat i persones que hi generen vida. Una d'aquestes darreres és, sens dubte, l'arquitecte i activista cultural **Xavier Basiana Vers** (Manresa, 1953). Des que va arribar a La Sagrera amb 17 anys, no ha fet més que revolucionar el barri, d'on mai ha marxat, i immortalitzar la ciutat càmera en mà. La seva obra és indispensable per entendre no només part de la Barcelona del passat, sinó també l'actual.

La seva relació amb els despatxos d'arquitectura va començar quan encara era menor d'edat: "A Manresa era aprenent i això em va fer decantar a l'hora d'estudiar arquitectura". El fet de dominar els esbossos tècnics i també l'art de la fotografia va afavorir que el contractessin durant les Olimpíades. La seva tasca: immortalitzar la transformació de Barcelona i supervisar les obres del Palau Sant Jordi: Com que la Diputació pagava el 75% del pavelló, volien que algú els informés que els diners es gastaven bé".

El que sovint s'oblida és que, com **Arata Isozaki**, **Basiana** també ha deixat petjada a Montjuïc. Obres

com la rehabilitació del Palau d'Esports o l'edifici del **Museu Olímpic** porten la seva firma: "En el cas del Museu, em van suggerir que el fes enterrat per no fer cap mena de competència a l'Estadi Olímpic".

Ambdós edificis han quedat eclipsats pels grans projectes que va desenvolupar després. El més gran -per extensió i revolució urbana-, la projecció de l'estació del tren d'alta velocitat a la Sagrera. "Gairebé cada dia veia les vies i pensava: <Hòstia, aquí s'ha de fer alguna cosa>". Unes cavil·lacions que acabarien per agafar forma: Hi havia el debat sobre si portar l'AVE a Barcelona o Sant Cugat del Vallès. I crec que el fet de proposar-li directament al Norman Foster de fer-ho plegats va decantar la balança".

La il·lusió que va calar a la Sagrera, però, no va trigar a esvair-se per la paralyzació del projecte. "He de confessar que en el seu moment em va saber molt greu haver encisat el barri". Una espina clavada a la qual se li va afegir el desencert d'apostar pel projecte que va enderrocar tots els edificis de la Pegaso: "Em vaig equivocar quan vaig apostar per crear zones

LA CONTRA

Xavier Basiana
Arquitecte, activista cultural i fotògraf, la seva trajectòria vital conflueix amb la història de la Sagrera

“Com que les Administracions no feien els equipaments, vaig decidir fer-los jo”

DAVID GARCÍA MATEU ENTREVISTA
JOAN LINUX FOTOGRAFIA

“En una setmana vaig passar a ser propietari d'una fàbrica abandonada i tenir un deute de 23 milions de pessetes”

A Barcelona hi ha persones que viuen a la ciutat i persones que hi generen vida. Una d'aquestes darreres és, sens dubte, l'arquitecte i activista cultural **Xavier Basiana Vers** (Manresa, 1953). Des que va arribar a la Sagrera amb 17 anys, no ha fet més que revolucionar el barri, d'on mai ha marxat, i immortalitzar la ciutat càmera en mà. La seva obra és indispensable per entendre no només part de la Barcelona del passat, sinó també l'actual.

La seva relació amb els despatxos d'arquitectura va començar quan encara era menor d'edat: "A Manresa era aprenent i això em va fer decantar a l'hora d'estudiar arquitectura". El fet de dominar els esbossos tècnics i també l'art de la fotografia va afavorir que el contractessin durant les Olimpíades. La seva tasca: immortalitzar la transformació de Barcelona i supervisar les obres del Palau Sant Jordi: Com que la Diputació pagava el 75% del pavelló, volien que algú els informés que els diners es gastaven bé".

El que sovint s'oblida és que, com **Arata Isozaki**, **Basiana** també ha deixat petjada a Montjuïc. Obres com la rehabilitació del Palau d'Esports o l'edifici del **Museu Olímpic** porten la seva firma: "En el cas del Museu, em van suggerir que el fes enterrat per no fer cap mena de competència a l'Estadi Olímpic".

Ambdós edificis han quedat eclipsats pels grans projectes que va desenvolupar després. El més gran -per extensió i revolució urbana-, la projecció de l'estació del tren d'alta velocitat a la Sagrera. "Gairebé cada dia veia les vies i pensava: <Hòstia, aquí s'ha de fer alguna cosa>". Unes cavil·lacions que acabarien per agafar forma: Hi havia el debat sobre si portar l'AVE a Barcelona o Sant Cugat del Vallès. I crec que el fet de proposar-li directament al Norman Foster de fer-ho plegats va decantar la balança".

La il·lusió que va calar a la Sagrera, però, no va trigar a esvair-se per la paralyzació del projecte. "He de confessar que en el seu moment em va saber molt greu haver encisat el barri". Una espina clavada a la qual se li va afegir el desencert d'apostar pel projecte que va enderrocar tots els edificis de la Pegaso: "Em vaig equivocar quan vaig apostar per crear zones

de servei i de habitatge a la Sagrera. La idea era que el barri es desenvolupés amb un model de propietat col·lectiva i que les administracions no ho fessin. Però com que les administracions no feien els equipaments, vaig decidir fer-los jo".

La idea era que el barri es desenvolupés amb un model de propietat col·lectiva i que les administracions no ho fessin. Però com que les administracions no feien els equipaments, vaig decidir fer-los jo".

La idea era que el barri es desenvolupés amb un model de propietat col·lectiva i que les administracions no ho fessin. Però com que les administracions no feien els equipaments, vaig decidir fer-los jo".

Amb la Frida

Foto: Cristina Raso

verdes de totes totes i vam tirar a terra la fàbrica sencera. Podriem tenir parc i haver salvat un edifici similar a la biblioteca de Can Fabra. Hauria sigut meravellós. Davant aquests errors, Basiana va provar de compensar el veïnat: Com que vaig adonar-me que les Administracions no feien els equipaments del barri, vaig decidir fer-los jo”. **Així va néixer la Nau Ivanow:** “Cada dia, quan dinava, veia la fàbrica i pensava: “Què fa abandonada?”. Llavors jo encara era incapaç de comprar-me un pis, però com que somiava amb els somnis de l’**Andy Warhol**, en una setmana vaig passar a ser propietari d’una fàbrica abandonada i tenir un deute de 23 milions de pessetes”. La idea va quallar: “Haver estat a l’associació de veïns des del 1982 va ajudar al fet que la gent em conegués i que la **Ivanow i l’Espai 30** funcionessin”.

La **medalla d’Honor de Barcelona** que li va entregar l’alcalde Hereu el 2009 per la seva tasca comunitària no va suposar un punt i final en la seva relació amb les fàbriques.

El 2015 obriria la seva obra magna: “Havia de fer alguna cosa amb la **Nau Bostik**, la darrera fàbrica que quedava dempeus a la Sagrera, i vaig repetir la jugada”. Encara que la Bostik era gegantina, el projecte va agafar empenta i avui és un referent: “És una

espècia de museu d’art urbà de Catalunya. Un viver d’artistes; tenim cooperatives, col·lectius, se celebren presentacions, concerts, fires, exposicions...”. Una vida comunitària que ha fet que l’Ajuntament torni a intervenir per evitar que el projecte de l’estació li passi pel damunt. “És impossible que la Sagrera pugui crear un nou equipament d’aquestes dimensions. Seria un error tirar-la a terra”, justifica.

Fa uns anys va decidir fer un pas al costat i deixar-la en mans d’un equip gestor. “He fet 70 anys i vull tranquil·litat, dedicar-me a escriure sobre què he fet per a la ciutat”, traça qui oficiosament està jubilat. Però es inimaginable creure que Basiana es tancarà en un despatx i deixarà de passejar per la Sagrera amb la **Frida**, la golden retriever que l’acompanya a tot arreu des de fa set anys. “M’han operat d’una pròtesi, perquè quan era jove jugava molt a futbol i em vaig destrossar, però la **Frida** m’obliga tots els dies a sortir de casa. És una meravella de gossa”.

PUBLICITAT!

Retrats a La Sagrera 2009

Paco Ibañez · Foto: Xavier Basiana Vers · 13 Novembre 2009

La Perona • 1974

Retrats a La Sagrera 2009

Pilar Vers Arenys • Foto: Xavier Basiana Vers • 12 Octubre 2009

PUBLICITAT!

**Agraïments especials a totes les
persones que en algun moment
han fet possible està a on
estem i animar a tothom per
continuar treballant pel nostre
barri, **per la Bostik** i per la ciutat
de Barcelona**

Retrats a La Sagrera 2009

Jesus Lizano · Foto: Xavier Basiana Vers · 18 Novembre 2009

Retrats a La Sagrera 2017

Kristina Alonso • Foto: Xavier Basiana Vers • 9 Agost 2017

Retrats a La Sagrera 2019

Paula Rosselló Hosta • Foto: Xavier Basiana Vers • 22 Agost 2019

LA BOSTIKINA en obres

C/ Ferran Turné, 1 • Nau Bostik • Gener 2024

Espai Fotogràfic
BASIANA VERS